

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Lapkričio-November 21 d. 1975 m.

Kaina 15c

273

ISPANIJOJE MIRĖ GEN. FRANCISKO FRANKO

PREZIDENTAS COSTA GOMES BANDO SUVALDYTI PORTUGALIJOS KARIUS

Premjeras Azevedo planuoja vyriausybę perkelti į Portugalijos šiaurę

LISABONAS, Portugalija. — Portugalijos premjeras atsisakė administruoti krašto reikalus, jeigu nebus vieningos karo vadovybės. Premjerui nepatinka, kad nei vyriausias kariuomenės vadas, nei štabo viršininkas nepajėgia suvaldyti išpolitikavusių Portugalijos karių. Vietomis karo vadams pavyksta įtikinti karius nesikišti į vidaus reikalus, bet tada jie kitur prasiveržia. Vienur jie reikalauja duoti komunistams valdžioje didesnę galią, o kitur jie nori, kad visa krašto ūkio sistema pakryptų gerokai į kairę.

Prezidentas yra kariuomenės vadovas

Portugalijos prez. Francisco Costa Gomes oficialiai yra vyriausias kariuomenės vadas. Iki šio meto jo paklusdavo visi portugalų kariuomenės vadai. Bet pastaruoju metu portugalų artilerijos daliniai ir kelios karo policijos kuopos pasisakė už komunistų programas punktus. Portugalijos štabo viršininkas, gavęs įsakymą įvesti tvarką Oporto garnizone, vietoj vykdymą įsakymą — padarė nuolaidas komunistams.

Gerai ginkluotas karo policijos dalinys savavališkai praeitą savaitę nuėjo į radijo stotį ir ten viską sugadino. Portugalijos prezidentas yra įsąsė kariams nepradėti kraujo lieti karių tarpe. Jis įsąsė nevertoti jėgos net ir tuo atveju, kai įsakymo neklauso.

Šiomis dienomis prezidentas tariasi su karo vadais dėl priemonių tvarkai ir disciplinai atstatyti karo jėgų tarpe. Prezidentas yra įsitikinęs, kad jam pavyks susitarti su Portugalijos karo vadais. Dalis jų nepatenkinti prezidentu, kad jis nesima griežtesnių priemonių karių disciplinai atstatyti. Premjeras nori perkelti valdžią į Porto miestą.

Čilės policija nušovė 6 komunistus

SANTIAGO, Čilė. — Čilės policija, nuvykusi iškirsti priemiesčių buvusį seną namą, buvo sutikta revoliucijų kulkomis. Policija paprašė viduje esančius mesti ginklus ir pasiduoti. Bet viduje buvę 6 vyrai atsisakė klausyti policijos. Tada policija paleido stipresnę ugnį ir viduje buvusius nušovė. Paaškęjo, kad toje vietoje būta slaptos komunistų partijos spaustuvelės, kuri ruošdavo atsisaukimus ir platinavo juos sostinės gyventojų tarpe.

Mirė Indianos eks gubernatorius

Buvęs Indianos gubernatorius 1965—1969 metais, Roger D. Branigin, 73 m. amžiaus, mirė ligoninėje lapkričio 19 d. Jis pirmasis tarp visų Amerikos valstijų patvirtino mažiausio atlyginimo įstatymą. Taipgi jis patvirtino mirties bausmės panaikinimo įstatymą.

Stiprus tifunas kapojo Guam salą

AGAN, Guam. — Nepaprastai stiprus tifunas ketvirtadienio rytą pradėjo siausti Guam saloje ir aplinkiniuose vandenynuose. Vėjas ėjo 70 mylių smarkumu, draskė stogus, vartė medelius ir plėšė namus. Laimė, kad vietos gyventojai suskubo laiku pasislėpti stipriose slėpnyse, kurių tifunai nepajėgia sugriauti.

Traukinio nelaimė

Lapkričio 19 Amtrak'o bendrovės keleivinis traukinys ties Elwood, netoli Jolieto, nušoko nuo bėgių.

Jame važiuo 95 asmenų moterų delegacija į Springfieldą, "padėti" senatoriams nugalėti gub. Walker veto, svarstant mokymų finansavimo klausimą. 40 asmenų buvo sužeista. Geležinkelio bendrovei padaryti 800,000 dol. nuostolio. Traukinys nušoko, kai į jį įvažiavo sunkvežimis.

Gangsteriai šaudosi

Lotynų gangsterių gaujos, Latin Kings ir Gay Lords, susišaudė su Joust'ers gangsteriais W. Armitage gatvėje. Buvo sužeisti pasimaišę 11 metų berniukas Rafaelis Rivera ir 26 m. vyras Marlelio Gusman.

Sūviai pasipylė iš pravažiuojančios mašinos. Policija suėmė Walterį Banaskewiczį. Prie suimtojo rado šautuvą.

Carsono bendrovės biznis geras

Carson Pirie Scott & Co. prekybos bendrovė, praneša, kad krautinių apyvarta pagerėjusi ir per-paskutinį ketvirtį pašoko net 7.1%. Iš viso per 9 š. m. mėnesius bendrovė turėjo pelno 4,300,000 arba 1.74 kiekvienam bendrovės šerui. Pernai per tą patį laiką — 3,700,000.

PRIVAČIAI PRAKTIKUOJĄ DAKTARAI

Privačiai praktikuojančių daktarų skaičius Čikagoje ir priemiesčiuose nuolat mažėja. Pavyzdžiui, Bridgeporte 1960 m. 22 daktarai privačiai priiminėjo pacientus, 1970 — 14 ir 1974 — 12. Brighton Parke 1960 — 30, 1970 — 19, 1974 — 18.

GEN. FRANCISCO FRANKO

kartu su kitais generolais sukilęs ir vėliau vadovavęs kovoms prieš demokratine Ispanijos respubliką, Ispaniją valdė 36 metus. Paskutiniu metu jis sunkiai sirgo, gavęs du širdies priepuolius. Gen. Franko mirė 1975 m. lapkričio 20 diena.

DOLERIO VERTĖ SUSTIPRĖJO TARPTAUTINĖJE RINKOJE

Prancūzijos finansų ministras Fourcade informavo parlamento narius

PARYŽIUS, Prancūzija. — Prancūzų finansų ministras Jean Pierre Fourcade informavo parlamentą apie susitarimus su JAV valiutai stabilizuoti. Jis pareiškė, kad Rambouillet konferencijoje pavyko susitarti su amerikiečiais doleriui stabilizuoti.

Gen. Charles de Gaulle pirmą pakėlė balsą prieš JAV dolerį ir reikalavo mokėti jam auksu. Prancūzai gavo daug Amerikoje auksu, bet jie pajuto, kad jiems ir tas auksas slysta. Auksas slydo todėl, kad užsienio prekyboje dolerio vertė keitėsi.

Charles de Gaulle manė, kad dolerio vertė visai nukris, tuo tarpu šiandien doleris tapo pačiu geriausiu mainų įrankiu. Doleris galioja visuose kontinentuose, tolimiausiuose pasaulio užkampiuose.

Prancūzai džiaugiasi susitarimu. Ministeris Fourcade labai patenkintas Rambouillet konferencijoje pasiektais susitarimais. Prancūzai nori, kad dolerio vertė būtų pastovi ir jiems būtų patogiau vesti užsienio prekybą.

Susitarimas dar nepaskelbtas, bet Fourcade patenkintas, kad prezidentas Fordas susitiko tartis su prancūzais klausimais, liečiančiais dolerio pastovumą. Visi buvo patenkinti prezidento Fordo patiektais duomenimis apie Amerikos pramonės ir prekybos atsigavimą.

Senatorai keičia Hatch aktą

Senato paštų ir civilinės tarnybos komitetas patvirtino 36 metų akte — Hatch Act — pakeitimus, kuriais numatoma leisti valdžios įstaigų tarnautojams dalyvauti politikoje.

Respublikonai tokiu pakeitimu nepatenkinti ir mano, kad prezidentas greičiausiai pakeisto įstatymo nepasirašys.

VELIAUSIOS ZINIOS

Grand Rapids miesto administratorius nupirko prezidento Fordo namus, kad galėtų padaryti muziejų Fordui atminti.

Portugalijos premjeras Azevedo atsisakė valdyti kraštą, jeigu karo ministeris, vyriausias kariuomenės vadas ir štabo viršininkas nepajėgia suvaldyti karių. Šiandien Portugalijos kariai kelia didžiausią susirūpinimą kasto gyventojams.

Premjeras Azevedo pasiūlė perkelti valdžią į kitą miestą, nes gen. Carvalho, Lisabono karo komendantas, nepajėgia suvaldyti miesto ir jos apylinkėse stovinčių karių. Demonstrantai ir kariai apsupo parlamentą ir privarė premjero rezidenciją. Valdžia negali funkcionuoti, jeigu nėra reikalingo ramumo.

Pendleton laivyno bazėje buvo tikrinama buvusio prezidento Niksono sveikata. Tai metinis sveikatos patikrinimas.

Ketvirtadienio rytą Ispanijos premjeras Arias Navarro paskelbė gen. Franko politinį testamentą, liepiantį paskelbti karalium princa Juan Carlos. Šeštadienį Ispanija bus paskelbta monarchija.

Prezidentas Fordas spaudžiamas skirti prokurorą Edward Levi vyriausio teismo nariu.

Nelegala gyvena svetimšaliai

Apklausinėjus 793 nelegaliai Amerikoje gyvenančius svetimšalius, paaškęjo, kad iš jų 53% yra Amerikoje 2 metus ir 10% — 6 metus.

Jie vidutiniškai per valandą uždirba 2.71 dolerį ir kas mėnesį išsiunčia į namus, gimimoms — tėvams, po 105 dolerius. Iš jų 66% nemoka kalbėti angliškai. 31½% užpildė pajamų mokesčių pareiškimus.

Princas Juan Carlos de Bourbon, paties Franko parinktas Ispanijos valdyti. Franko "parlamentas" šeštadienį princa Carlos paskelbs Ispanijos karalium.

Kariuomenės statybų įstatymas

Senatas galutinai patvirtino kompromisinę 3.9 bil. dol. sumą, skirtą kariuomenės įrangos reikalmams. Jei įstatymas bus prezidento pasirašytas, tai samatoje bus 524 mil. dol. mažiau, negu buvo prašyta, ir bus atidėta iki sekančių metų balandžio 15 d.

Indijos okeane statomos jūrų bazės, Diego Garcia saloje, tolimieji tobulinimo darbai.

PANAIKINO ISPANIJOS RESPUBLIKĄ, VALDĖ KRAŠTĄ 36 METUS

Šeštadienį princa Juan Carlos de Bourbon rengiasi skelbti Ispanijos karalium

MADRIDAS, Ispanija. — Ketvirtadienio rytą Madrido ligoninėje mirė gen. Francisco Franko, valdęs Ispaniją 36 metus. Gen. Franko jau seniai sirgėjo, bet jis pajėgdavo mažesniems ligoms atsispirti. Prieš mėnesį jį ištikęs širdies priepuolis gerokai nusilpnino jo sveikatą, o lapkričio 20 dienos rytą nuvedė jį prie mirties.

Siekiama pastovios pinigų vertės

Senaisiais laikais pinigai, jo vertė buvo pastovi ir vertybių kainos buvo tvirtos. Ypač tai buvo matyti prieš pirmąjį pasaulio karą. Vėliau gi ekonominė padėtis keitėsi, bet nebuvo tokią blogą, nes pinigų vertė vis dar buvo pastoviai paremta auksu, kurio vertė nesikeitė.

Betgi 1973 m. tokia "auksinė" valiutų vertės sistema buvo pakeista. Pinigų bei valiutų vertė buvo palikta, taip sakant, rinkos valiai: pasilūms ir paklausoms. Valiutų vertė laisvoje rinkoje pradėjo šokinėti kartais net iki 20% ir daugiau — aukštyn, žemyn. Toks reiškinys, ypač prekyboje, kai operuojama didelėmis sumomis yra ne tik kad nepatogus, bet, vienkartinis, ir žalingas.

Valiutų šokinėjimai neleidžia ramiai nusistovėti pasaulio ūkiui. Neigiamai veikia prekybą, paskolų nušimčius, vertybių piperių biržą ir kt.

Tai pripažindamos vakarų laisvos valstybės tad ir nutarė Paryžiaus konferencijoje įvesti pastovią "tvarką" pinigų tarpusavio santykiuose, kad jų kursas taip smarkiai nešokinėtų. Valstybės pripažino, kad valiutų pastovumas yra būtina sąlyga sutvirtinti ir stabilizuoti pačius pasaulio ūkiui.

Kaip ir kokiū būdu šis klausimas bus išspręstas ateitis tik tegali parodyti.

Sovietų bandymai erdvėje

Maskva praneša, kad radijo kompiuterių vairuojamas erdvės laivas "Sojuz 20" prisijungė prie erdvėje buvusios stoties "Saljut 4".

Vakarų mokslininkai mano, kad "Sojuz 20" gal būt, bus varojamas ateityje pristatyti maisto "Saljut" skrendantiems žmonėms.

Illinojaus universiteto planai

Illinojaus universitetas laimėjo pirmąjį etapą ginče su Illinojaus aukštojo mokslo taryba dėl Chicago Circle Campus ateities.

Universiteto planuose numatyta plati programa teisių mokslams ir aukštesnio laipsnio siekiantiems biznio ir auklėjimo srityse.

Gen. Franko buvo taikomos pačios naujausios gydymo ir gyvybės palaikymo priemonės, bet susilpnėjęs organizmas neatlaikė. Gen. Franko buvo ištiktas trijų širdies priepuolių, jam prasiveržė kraujas į vidurius. Geriausiai specialistai padarė vidurių operaciją, nustojusią plakti širdį masu užgaidino, bet ligoninėje gautas plaučių uždegimas visiškai susilpnino širdį.

Gen. Franko, sumušęs Ispanijos respublikos karo jėgas ir žiauriai nubaudęs politinius savų priešin, visą kraštą valdė žiauriais metodais. Pilietinio karo pradžioje gen. Franko buvo Kanarijų salų igulos viršininkas. Kai Ispanijos gyventojų dauguma pajėgė nuginkluoti Madrido, Barcelonos, Valencijos ir kitus prieš respubliką sukilusius garnizonus, tai gen. Franko iš Kanarijų salų persikėlė į Maroką ir pradėjo organizuoti iš jam pažįstamų arabų specialų kariuomenės dalinį Ispanijos respublikai panaikinti. Gen. Franko ilgus metus buvo Ispanijos Sacharoje, pažino arabų karius ir kartu su jais sudarė stiprų legioną Ispanijai užkariauti.

Franko vadovaujami arabai persikėlė per Gibraltarą, išsikėlė Andaluzijoje ir veržėsi pirmyn. Pirmiausia jam pavyko užkariauti Andaluziją, persigrupuoti ir žygiuoti į Madridą. Vyriausiam perversmo organizatoriui gen. Sanjurjo žuvus lėktuvo nelaimėje, o gen. Godet sušaudžius Barcelonoje, gen. Franko tapo vyriausiu sukilėlių kariuomenės vadu, užkariavo Madridą, Valenciją ir visą Kataluniją. Jis tapo fašistinės falangos vadu, panaikino visas politines partijas ir pasiskelbė valstybės galva.

Gen. Franko, nūjausdamas artėjančią mirtį, paliko politinį testamentą, kurį įsakė visiems vykdyti. Pirmon eilėn jis jo paties sudarytam "parlamentui" įsakė tuojau paskelbti Ispaniją monarchija, o jo pasirinktą princa Juan Carlos de Bourbon paskelbti Ispanijos karalium. Gen. Franko patarė nedaryti jokių nuolaidų, valdyti kraštą jo nustatytais metodais.

Gen. Franko panaikino politines partijas, bet visai išnaikinti jų nepajėgė. Jos veikė pagrindinė ir dabar reikalauja pravesiti plebiscitą, kuriame gyventojai pasisakytų, ar jie nori respublikos ar monarchijos.

Salčian. Saulė teka 6:46, leidžiasi 4:25.

VALSTYBĖS TARYBA

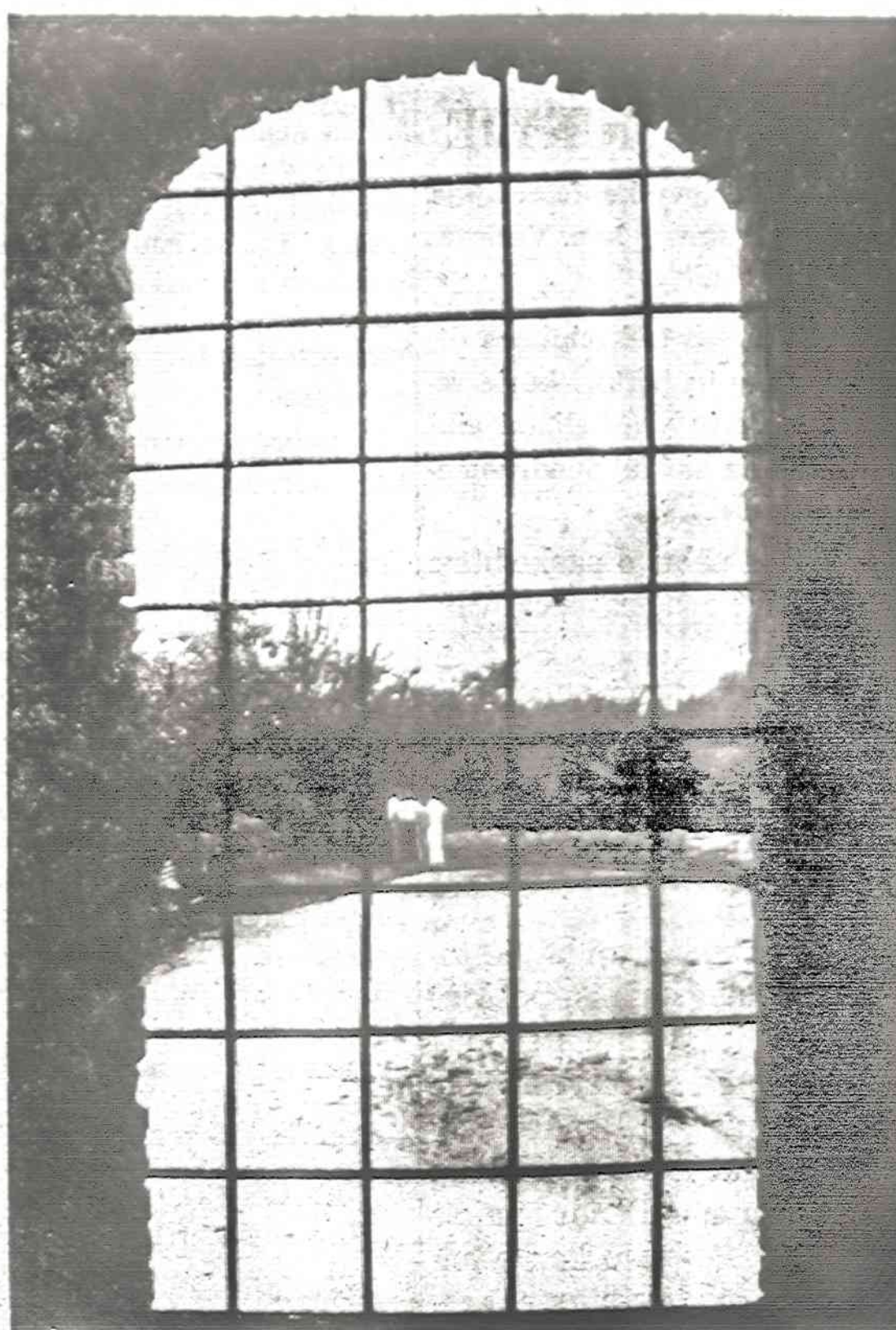
(Tęsinys)

V. Tarybos veikimui atlikti vienu jos etatų papildomu įstatymu (Vyr. žin., 1929.XII. 20, Nr. 316) buvo duotas pagalbiniis personalas — keturi referantai. Jie buvo V. Tarybos pirmininko skiriami ir atleidžiami. Jais buvo: teisininkai Vincas Nainys, Kazimieras Nausėdas, Konstantinas Račkauskas, Petras Stravinskis ir atsargos maj. Juozas Tomkus bei ekonomistas dr. Vladas Juodeika.

V. Taryba turėjo ir talkininkų iš šalies, vadinamųjų žinovų bendradarbių. Jų vieni buvo nuolatiniai V. Tarybos talkininkai, kiti kviečiami į pagalbą tiksliai atskiriems uždaviniais atlikti. Žinovais bendradarbiais buvo, prof. Antanas Kriščiukaitis, Vyr. Tribunolo pirmininkas; Jurgis Kalvaitis, išėjęs į pensiją, Vyr. Tribunolo prokuroras; Liudas Cipijauskas, buv. V. Tarybos narys, paskui Vyr. Tribunolo pirmininkas po mirusio A. Kriščiukaitio; Jonas Danauskas, Vyr. Trib. Klaipėdos kr. sskyrusis pir-

mininkas; dr. Antanas Tamošaitis, Teising. ministras; dr. Domas Krivickas, univ. prof.; Vytautas Jurgutis, V. D. Un. baudžiam. teisės dėstytojas; Stanislovas Žakevičius; dr. Vytautas Čepas; kalbininkas dr. Antanas Salys; kalbininkas Juozas Bukota; evang. liut. kun. Jonas Pauperas, buv. V. D. Un. evang. teologijos fakulteto docentas.

V. Tarybos raštinės personalas etatų įstatymais (Vyr. žin. 1928.XI.7 Nr. 288 ir 1929.XII. 20, Nr. 316) buvo nustatytas šios sudėties: raštinės viršininkas, — juo buvo Jonas Navakas, po jo Pranas Morkus ir paskiausiai Jonas Anysas; kvalifikuotoji mašininkė, — ja buvo Elena Oškinaitė; I eilės mašininkė, — ja buvo Irena Garmitė, paskiausiai Gailūnaitė ir paskiausiai Eugenija Kalinauskaitė; kurjeris, — juo buvo Povilas Padvauskas, buv. Lietuvos kariuomenės puskarininkis; stenografas protokolistas ir mašininkas stenografas, — abi šios vietos visiškai nebuvo užimtos.

Vilniaus Gedimino pilies langas, žiūrint iš vidaus

III

Pirmame savo posėdyje, įvykusiame 1928.XI.1, V. Taryba aptarė savo darbo santvarką ir santykiavimo su vyriausybe būdus. Tada aptarusi, nutarė surašyti savo veiklos statutą. Statutas buvo surašytas ir priimtas. Jis neturėjo formalios vyriausybės patvirtinimo. Betgi V. Taryba daugiau mažiau juo tvarkėsi, atsižvelgdama į darbo praktikos iškeltus reikalavimus.

V. Tarybos darbas paprastai vyko atitinkamos sudėties komisijose. Komisijos buvo sudaromos arba vien iš V. Tarybos narių, arba mišrios — iš šių pastarųjų drauge su referentais, ar žinovais bendradarbiais arba su vienais ir antrais. Būdavo, kad uždavinį atlieka pavienis V. Tarybos narys; tuomet jo atliktas darbas eidavo į komisiją arba ir tiesiog į Tarybos pilnataitį.

Į pilnataitį turėdavo eiti visi komisijų ir pavienių V. Tarybos narių baigti doroti įstatymų projektai. Tie gi projektai, kurie V. Tarybai buvo siunčiami vien suredaguoti, tik išskirtiniais atvejais buvo pateikiami jos pilnataitii. Pilnates priimti projektai dar eidavo į redakcinę komisiją, kur buvo galutinai suredaguojami atsižvelgiant į pilnates pataisymus.

Min. Kabinetai arba ministrai teisės klausimu pareikštinos nuomonės projektą kiekvienam atvejui surašydavo pirmininko arba jo pavaduotojo pavestas V. Tarybos narys. Surašytą projektą svarstydavo komisija arba V. Tarybos pilnataitį, dėsčius kokios rūšies bei pobūdžio buvo teisės klausimas.

Pilnates posėdžiuose, be V. Tarybos narių, dalyvavo ir referentui bei tie žinovai bendradarbiai, kurių žinios galėjo būti naudingos darant pilnataitį sprendimus svarstomais klausimais; ir vieni, ir antri čia neturėjo spren-

džiamojo balso. Pilnates posėdžiuose, taip pat ir komisijų posėdžiuose, svarstant arba ruošiant įstatymų projektus, galėjo dalyvauti "atitinkami Ministrų Kabineto nariai arba jų nurodyti asmenys" (V. Tar. Įst. §7); sprendžiamojo balso ir jie neturėjo, o tik takti patariamąjį.

IV

V. Taryba, savo amžių pradėjusi 1928 m. spalio mėn. 1 d., galima sakyti, ligi pat metų galo neturėjo nei to darbo, kuriam dirbti ji gal daugiausia buvo pašaukta, — darbo, pasakytų jos įstatymo §§8 ir 5, nei darbo, pasakytų §9, nes tų darbų, kurių duoti tegalėjo tuose paragrafuose nurodyti valstybės organai, ji dar nebuvo gavusi. Tad, dvi ar tris savaites rašiusi savo būsimam veikimui statutą, ji ėmėsi 2-ame to įstatymo paragrafe kalbamo darbo, kurį ji galėjo laisvai dirbti ribose, nurodytose 4-ame paragrafe. Tam darbui ji pasirinko labiausiai akin krintančią civilinių įstatymų sritį, teikiančią tiek nuostabas: juk netokio jau didelio ploto Lietuvos valstybėje veikė... keturi civiliniai kodeksai! Jų vienas buvo Klaipėdos krašto, tai šiuo metu — dėl to krašto autonomijos buvo neliečiamas! Todėl tik kitiems trims tebuvo galima duoti vieną bendrą pakaitą — arba juo, pakaitu, paėmus tų trijų kurį, tik, žinoma, ne Rusijos ydingąjį, tą vadinamąjį X tomą, arba jam, pakaitui, sukūrus visiškai naują kodeksą. V. Taryba apsisistojo prie antrosios šių dviejų galimybių. Visu tuo reikalu ji parašė raštą Min. Kabinetai kaip organui, turinčiam legislatinės iniciatyvos teisę.

Besirūpinant civiliniu kodeksu pradėjo pagaliau rasti ir darbo, numatyto 3-me kalbamojo įstatymo paragrafe, — ėmė po kiek eiti administracinės teisės klausimais nuomonių pareikalavimai. Nebetruko jau ateiti ir pirmieji 5-tu to įstatymo paragrafu "užsakymai" — vienas kitas Min. Kabineto pavedimas paruošti įstatymo projektą.

Pirmutinis įstatymo projektas, kurį V. Taryba surašė, buvo žemės ūkio darbininkų samdos įstatymo (Vyr. žin. 1929.VIII. 12 Nr. 306) projektas. Jį rašė šios sudėties komisija: V. Tarybos pirmininkas St. Šilingas bei nariai J. Papeckys, Z. Starkus ir aš. Vyriausybės pareik-

tas projekto skubotumas pareikalavo komisiją mažne visomis jam rašyti tekuso laiko dienomis dirbti nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvo vakaro. Tik taip dirbdama, komisija tesuskubo projektą reikiamu laiku baigti, kaip pridera jį suredaguoti ir tučiuojau stvertis kito darbo — ruošti prekybos registro įstatymo (Vyr. žin. 1937.V.5 Nr. 574) projektą.

Po paruošimo tų dviejų projektų V. Taryba jau tolydžio buvo Min. Kabineto pavedama daryti kitą įstatymo projektą, paruošti arba pateiktiama vieną, čia kitą įstatymo pro-

jektą apsvaistinti bei suredaguoti. Be to, ir administracinės teisės klausimais nuomonių pareikalavimai kartais pavymui po vienas kito vis ėjo. Tad, jeigu pirma kelis savo amžiaus mėnesius V. Taryba iš to visą ką darbar pradėjo gauti, privalejo vieną kitą sakytą nuomonę vyriausybei kartas nuo karto pareikšti, o turėdama gražaus laiko daugiau ką veikti, buvo atsidėjus taip Lietuvai reikalingo civilinio kodekso ramiai kūrybai, tai dabar tokiame pluoštu vyriausybės "užsakymų" atlikti įstatymų arba pateiktiama gavo ne tik tą kodekso reikalą nustumti į šalį, bet dažnokai dar

ir dirbti vakarais nuo 5 ligi 10 val., nes oficialiųjų darbo valandų nuo 8 ryto ligi 2 po pietų neganėjo.

Per V. Tarybos rankas ėjusiu įstatymų projektų skaičiaus neįmanoma tiksliai pasakyti, neturint jų sąrašo nei priėmimo priemonių, dingusio V. Tarybos archyvo, nei galint sugaudyti Lietuvos nepriklausomybės laikų periodinės spaudos, kurioje kartas nuo karto būdavo žinių iš V. Tarybos veiklos. Šiaip ar taip, nors tikrai ir iš atminties, turime pasakyti tą skaičių buvus nemažą — skaitomą dešimtimis.

(Bus daugiau)

ŠTAI MŪSŲ ISTORIJA...

Naujas budas pirkti baldus
ir uždirbti pinigų!

Kai jūs perkate pas mus, jūs mokate kainas

30% — 50% MAŽESNES

KAIP BET KURIOJE KITOJE VIETOJE

TAI IR YRA, KĄ MES VADINAME "UŽDIRBIMU PINIGŲ".

Viena žema kaina visiems

- Mes atidarome tik šeštadieniais.
- Mes esame vieninteliai parduodant tik už grynus pinigus; neduodame kreditų nė išsimokėjimui.
- Tik pirkti ir pasiimti. Galima susitarti dėl pristatymo.
- Nėra įkryrių pardavėjų. Rinkis ir pirk su malonumais.
- Nėra brangaus reklaminio išdėstymo, keliančių kainas.
- Baldų ir grindims reikmenų pavyzdžiai, išėję iš rinkos ir nežymiai įbrėžti reikmenys galima įsigyti sutauptant 90%.
- Nuo gerų iki aukščiausios kokybės įvairūs baldai.
- Tai yra tik šalutinė krautuvė ir visas gėrybės galima įsigyti tik šeštadieniais.
- Visi pirkiniai turi būti paimti arba pristatyti laike 2 savaitių.
- Visos prekės yra akivaizdžios, todėl keitimai ir atšaukimai nedaromi.
- Nėra abejonės, kad tokių bargenų niekur kitur nėra.
- Mes mielai prekiausime su jumis. Praneškite tai savo draugams, lai jie atvyksta su jumis kartu taupyti ir turėti malonumo.

Jei turite klausimų, klauskite pardavėjų...

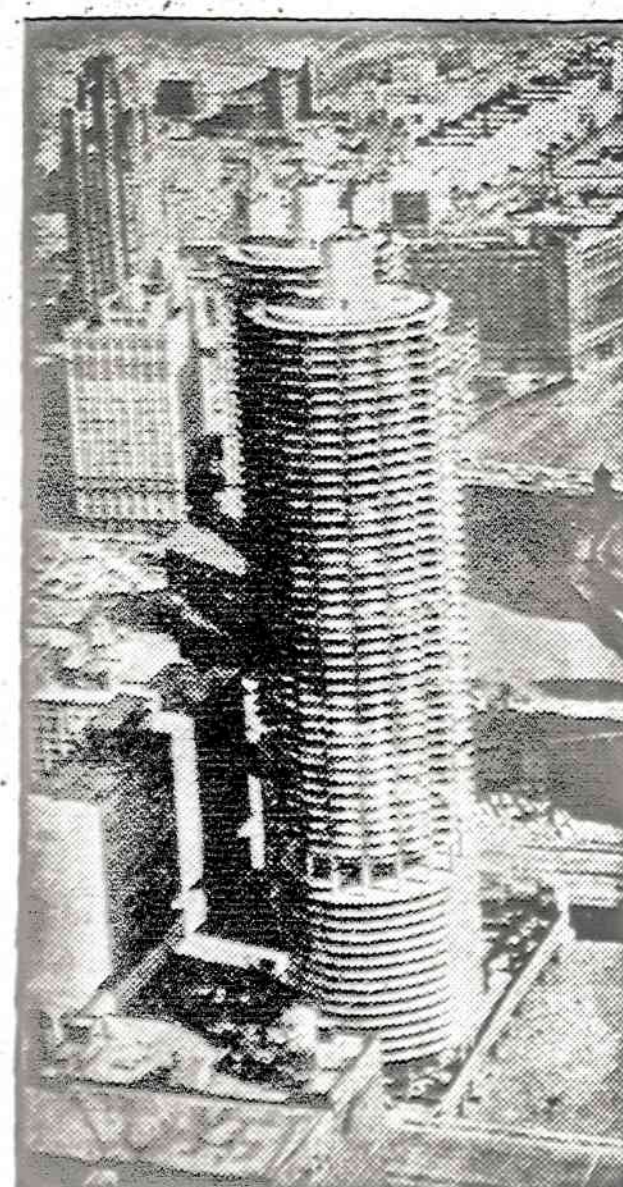
CIRCLE-INLAND
FURNITURE CO.

Atdara TIK šeštadieniais

6240 So. Western Ave.

Tel. 434-6677

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pletuose kiamas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiluntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiluntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates: In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.

15 cents per copy. Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestuose: metams \$30.00, pusė metų \$18.00, trims mėnesiams \$8.50, vienam mėnesiui \$3.00. Kitose JAV vietose: metams \$26.00, pusė metų \$14.00.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Teks aptarti piniginius reikalus

Amerikos Lietuvių Taryba, vykdydama su VLIKo atstovais prieš 30 metų padarytą susitarimą, kiekvieną metų lietuvių ir nelietuvių tarpe parinkdavo aukų ir pasiūsdavo Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui. Didelius ALTo čekius VLIKui iš Amerikos išsivežė Karolis Žalkauskas, prelatas Mykolas Krupavičius, diplomatas Vaclovas Sidzikauskas ir kiti VLIKo atstovai, atvažiuoję į Ameriką įvairiems pasitarimams su Amerikos lietuviams.

Amerikos Lietuvių Taryba ir šiais metais pasiuntė VLIKui dešimt tūkstančių dolerių, kad galėtų finansuoti Lietuvos Išlaisvinimo darbą. Paskutiniiais metais, kai VLIKas pats pradėjo rinkti pinigus, ALTo VLIKui duodamos aukos kiek sumažėjo, bet jos vis vien reikalingas būdavo mažesnės 10,000 dolerių sumos. Tuo tarpu ankstyvesniais metais, tos sumos būdavo žymiai didesnės. VLIKas į metus iš ALTo gaudavo po 20,000 dolerių ir daugiau.

Iš viso jau susidaro gana stambi Amerikos lietuvių sukurta suma įvairiems Lietuvos laisvinimo darbams. Ta suma jau yra peršokusį 400,000 dolerių. Ji jau artėja prie pusės milijono. Pastaruoju metu ALTo prašomos aukos laisvinimo darbams sumažėjo, todėl ir VLIKas iš Amerikos Lietuvių Tarybos tebegauja tikrai po dešimt tūkstančių dolerių. Amerikos lietuvių dosnumas yra tas pats, o kartais jis yra dar didesnis, bet atsirado daugiau rinkėjų. Laisvinimo darbams aukas renka ir barzdukinė Bendruomenė, bet VLIKui surinktų aukų ji neduoda. Kurie tikslams ji naudoja Lietuvos laisvinimo darbams surenkamas aukas, tuo tarpu Amerikos lietuviams nežino, bet VLIKui, visų lietuvių igaliotam laisvinimo darbui vesti renkamų aukų Bendruomenė nesuina.

Tai paaiškėjo šiais metais Clevelande vykusioje Algimanto Gečio vadovaujamoje JAV Lietuvių Bendruomenės konferencijoje. Gečys, informuodamas suvažiavusius atstovus apie santykius su VLIKu, pareiškė, kad jo vadovaujamos Bendruomenės santykiai su VLIKu yra "šalti ir nuosirdūs". Jis net pasigyrė, kad tos Bendruomenės santykiai su VLIKu "pagėrė", kai VLIKas atsisakė pasirašyti su Amerikos Lietuvių Taryba bendro pareiškimo, kuriuo būtų jo vadovaujama Bendruomenė nuvertinta ir, ko gero, sužlugdyta. Apie kokį pareiškimą Gečys

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ NUOSMUKYJE

Reorganizuotos JAV Liet. Bendruomenės atstovų konferencijoje, 1975 m. lapkričio 16 dieną vykusioje Chicagoje, kan. Vaclovas Zakarauskas skaitė šią paskaitą:

(Tęsinys)

Gi kaltinti tuos, kurie nori ją gelbėti, yra tik grynas nesupratimas, yra mulkinimas

kalbėjo, tuo tarpu nežinome, jis viešai nebuvo paskelbtas. Jeigu VLIKas pasižadėjo pasirašyti ir nepasirašė, tai vargu kada apie jį ir daugiau ką patirsime.

Laimė, kad tame Clevelando suvažiavime buvo Teodoras Blinstrubas, JAV LB tarybos narys. Bet Blinstrubas yra ir Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas. Tame pačiame pasitarime jis paneigė anksčiau Gailos, o vėliau ir Gečio skleidžiamas klaidingas informacijas apie ALTo ir išdėstė jiems, kiek ALTo yra prisidėjęs prie VLIKo vedamo darbo. Teodoro Blinstrubo ramiai dėstomos mintys, paremtos statistiniais duomenimis, posėdin atėjusiems padarė gilų įspūdį. Bet jo žodžiai nei kiek nepaveikė Gečio. Jis ir toliau niekino ALTo ir gyrėsi apie nepaprastai gerus ir šiltus jo vadovaujamos Bendruomenės santykius su VLIKu. Gečio redaguojami pareiškimai dar ir dabar tebekalba, kad jo vadovaujama Bendruomenė glaudžiai bendradarbiavo su VLIKu Helsinkio konferencijos metu. Jie visą dieną vargino ir trukdė kongreso atstovus ir valstybės departamentu prieinamus pareiškimus, kad išlaisvintų Helsinkyje neareštuotą Dr. Valiūną. Kai telefonais kiekvienam jie įkyrėjo, tai jiems buvo pasakyta, kad pirma išsiaiškintų, ko nori, o tik tada vėliau bandytų traukti kiekvienam amerikiečiui brangų laiką.

Bet eikime prie paties svarbiausio, prie Gečio minėtos "šilumos". Negirdėjome, kad VLIKas būtų pasisakęs apie "šiltus santykius" su barzdukinė Bendruomenė, bet konferencijoje ir spaudos pranešimuose iš Gečio girdėjome, kad tie santykiai yra labai šalti. Bet kaip Gečys juos šildė, toje pačioje konferencijoje jau paaiškėjo. ALTo duotos aukos artėja prie pusės milijono dolerių, o kiek barzdukinė Bendruomenė davė VLIKui? Pasirodė, kad ji nieko nedavė. Tai nereikia, kad ji aukų negavo. 1972 metais Vasario 16 dienos proga, kai lietuviai duoda aukas VLIKo vedamam laisvinimo darbui, Bendruomenė surinko \$7,581.13; 1973 metais ta pačia proga ji surinko jau \$12,880.75, o 1974 metais ji surinko jau \$15,481.85. Iš viso Lietuvos laisvinimo darbui Bendruomenė surinko \$35,943.73. Bendruomenės išdėdinto P. Mitalo paskelbtą duomenį rodo, kad šiais metais jie surinko dar \$17,241.30. Vien tikrai paskutiniiais keturiais metais jie surinko iš viso \$53,185.30.

Nei Gečys, nei Mitalas šių 53,185.30 dolerių VLIKui nepersituntė. VLIKas negavo nei cento. Lietuvos laisvinimo darbams surinktoms aukomis šildėsi ne VLIKas, bet Gečys. Ta suma turėjo būti persiųsta ALTo, o pastarasis būtų persiuntęs VLIKui. Šiandien VLIKui aukojamais pinigais naudoja Bendruomenė.

Ne tik ALTo konferencija, bet ir už savaitės šaukiama VLIKo konferencija turės svarstyti klausimą apie santykius su ALTo. Suvažiavusiems atstovams teks spresti, ar jie šildys prie šiltais žodžiais besišvaistancio Gečio, ir gins ardomąjį ALTo darbą vedančią barzdukinę Bendruomenę, ar jis keis savo taktiką ir bendradarbiaus su ALTo, vedančiu naudingą Lietuvos laisvinimo darbą ir stambiomis dolerių sumomis šildančiu VLIKą.

ne atstatyti jai skirtas vėžes. Bet jei Bendruomenės vadai ir toliau nenorės suprasti, ko jie daro žala Amerikos lietuviškajai išeivijai, reikia manyti, kad jiems istorijos teismas paskelbs pasmerkimą, kad jie suskaldė išeiviją ir sumenkino pavergtos Lietuvos laisvinimo jėgas.

BENDRUOMENĖ IR LITUANISTINĖS MOKYKLOS

Turime pareikšti su dideliu apgailestavimu, kad mūsų lituanistinės mokyklos yra labai žemame lygyje. Jose lituanistika labai silpna, baigę tokias mokyklas, retas kuris iš jų sugeba suregistuoti taisyklingai lietuvišką sakinį. O be to, nereikia pamiršti ir tų mokyklų vadovėlių. Jie menki, net kaikučiuose slypi proukomunistinė propaganda. Kam dar nėra žinomi pagarsėję "Tėvų namai" bet Bendruomenės vadai juos gina, nors jie mūsų atžalynui pristato Lietuvą buvus tamsią ir juodą...

BENDRUOMENĖ IR VASAROS STOVYKLOS

Apverttinioje būklėje yra mūsų organizacijų rengiamos vasaros stovyklos. Bendruomenė nuo jų rengimų neturėtų atsitraukti, bet ateiti joms pagalbon. Padėti jas organizuoti, jas piniginiai paremti. Jose turėtų būti tik lietuvių kalba, šandien tokių lietuvių stovyklose kalba yra anglų, ją kalba ne tik stovyklautojai, bet ir jų vadovai. Bendruomenės finansinė pagalba galėtų daug padėti jose atgaivinti lituanistiką. Jei jaunimo kongresams yra surenkama šimtai tūkstančių dolerių, iš kurių labai abejotina lietuviškumui nauda, tai tuos tūkstančius panaudojot vasaros stovykloms tikrai, būtų didelė nauda. Galima būtų už tas dolerių sumas paruošti kvalifikuotų stovykloms vadovų, o be to, ir patiemis tėvams būtų piniginių atlygių didelis palengvinimas.

SPAUDOS LAIKYSENA

Pagaliam, kaip elgiasi iki šiol Bendruomenės vadų įtakoj atsidūrusi spauda? Kiek ji parodė šiuo atveju objektyvumo? Juk jei ne "Naujienuos" ar "Laisvoji Lietuva", tai lietuviškoji visuomenė nežinotų kas vyksta Bendruomenėje. Ir tie, kurie neskaityt Naujienuos yra pasimetę; jie nežino, kur LB vyksta ir kas ją nuvedė prie bankroto, prie didelės krizės.

Juk Draugas, Darbininkas ir Pasaulio lietuvis, rašo reorganizatorių adresu tik jiems kaltinimus. Esu kartą minėjęs,

kad išeivijos spauda neatlieka savo paskirties, patiekia skaitytoms objektyvias informacijas. Jos gi būtų uždavins leisti pasisakyti ir opozicijos žmonėms, išklausti jų balso, žinoti ko jie siekia.

Tada visuomenė žinotų, kad reorganizatoriai Bendruomenės negriauna, jos neskaldė, bet siekia ją išgelbėti nuo nuosmukio, atstatyti ją į jos darbo barus. Bet deja, šandien net apmokant už skelbimus, Drauge nėra vietos. Net nėra leista pasisakyti ir tiems, kurie Draugą prenumeruoja ir jį remia.

Ar tokia Draugo laikysena teisinga? Ar tai nėra slėpimas tiesos nuo lietuviškos visuomenės akių? Juk pasisakant abiem pusėm, visuomenė galėtų pasidaryti objektyvias išvadas. Kodėl frontininkų užvaldyti laikraščiai vengia padaryti pasikalbėjimus su reorganizatoriais? Ko gi bijoma? Atrodo, kad bijoma, kad nepaaiškėtų tikroji Bendruomenės būklė.

GARBĖS TEISMO SPRENDIMO REKLAMAVIMAS

Kodėl slepiami buvusių Garbės Teismų sprendimai, kurie buvo padaryti jau anksčiau, kodėl apie juos nutilima, o reklamuojamas tas garbės teismas ir jo padarytas sprendimas, kurį Bendruomenė vadai specialiai suorganizavo jo sąstata, ir kuris paskelbė jiems palankų sprendimą. Ir tik šį sprendimą jie išsijusė reklamuojama Pasaulio Lietuvių bei Drauge. Ar gi, toks informavimas visuomenės yra objektyvus? Tai nėra informavimas, o jos klaidinimas ir jos skaldymas.

OPOZICIJA ISNYKTU. Ar Bendruomenės vadai deda pastangas ir ar jiems rūpi jos vienybė? Ar jie rūpinasi kaip nors išlyginti tas atsiradusias negeroves Lietuvių Bendruomenėje? Ne! Jei Tarybos suvažiavimuose bandoma tai

— Islandija nutraukė pasitarimus su britais dėl žuvų gaudymo Islandijos vandenys. Jeigu Islandija siųs karą laivams, tai britų kreiseris gins savo žvejus.

— Argentinoje prezidento ir kongreso rinkimai iš 1977 metų, atkelti į 1976 metų pabaigą.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuvių minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?... 57.

— Ne, jis buvo labai ištroškęs. Vandens stiklo prašė. Kannė labai supykė, kad jis tik vandenį geria, o ne degtinę. Kai jis savo troškuliui nuraminti, paprašė dar ir antrą stiklą, tai Kannė visai pasiuto ir nualpo. Reikėjo jam pačiam tada ant galvos šaltą vandenį pilti. Visi subėgome prie jo.

— O ar tas vyras padėjo atgaivinti smuklininką.

— Visai ne. Jis pradingo, kaip dūmas. Mes nė vienas nė nepamatėme, kaip jis išnyko. Prapuolė, kaip nebuves, kaip kokia dvasia. Paskui atbudes ir smuklininkas klausė, kur dingo tas nepaprastas svečias. Jis labai stebėjosi, kad žmonių tiek daug būvė smuklėje ir nė vienas nematė, kaip jis pasišalinio.

— Tikrai nuostabi dalyką man pasakojai: buvo ten, vandenį gerė ir dingo kaip dvasia. Pasakyk man, miela Valerija, ar jis gerė tik vandenį ir degtinės neragavo, neprašė.

— Tikrai tiesa, neprašė. Aš pati siūliau, bet jis atsisakė. Mudu tik maloniai pasikalbėjome.

— Apie ką jis jums kalbėjo? Tur būt apie dangų.

— Nė apie dangų, nė apie nieką. Aš tik

jam pasakojau, o jis tylėdamas atidžiai klausėsi. Turiu prisipažinti, kad nesu aš paprasta moteris. Daug žinau, daug mačiau, galiu daug ir papasakoti. Esu gyvenusi ilgai Kolorado — ir pradėjo savo ilgą istoriją pasakoti.

Pasiklausęs kiek laiko, seklys ją pertraukė:

— [domu, labai [domu, bet dovanokite, mano žmona, kaip sakiau, sunkiai serga. Darosi neramu, bijau, kad nerastėsiu ją mirusią, bet aš dar kai ko norėjau pasiklausti.

— Pasakyk, kaip dabar jaučiasi smuklininkas Kanne po Dievo apsilankymo jo smuklėje?

— Kaip laikosi? Atsivėjęs nuo nualpimo, buvo kaip pamišęs. Sakiau, klausinėjo, kur dingo tas nepaprastas svečias. Paskui pradėjo girdyti veltui visus svečius. Kvietė į smuklę, net gatve einančius, norėdamas pavaikinti, atrodė, kaip visai iš galvos išsikraustęs. O dabar nebebergia — smuklę parduoda, o, koks geras biznis eina. Aš ir dabar pagalvoju, kad su Kanne, dar ne viskas tvarkoje.

— Ačiū, — pasakė jau prie durų eidamas seklys, bet stabtelėjęs dar pasiklausė:

— A, beje, ar nenujaučiate, kur jis prisilaiko, gal girdėjote, kur ir pas ką jis yra dar atsilankęs?

— Ne, nenujaučiu, nežinau kur jis galėtų būti. Girdėjau, būk jis buvęs nušautas Džimio laidotuviuose, bet tikrai nežino.

nau, gal tik taip kalba. Sakau, jei pačiam pavyktų kur jį atrasti ar sutikti, pasakyk jam, kad dar vienas nepagydomas ligonis — Valerija — trokšta jį pamatyti.

Seklys, dabar jau neslėpdamas savo veido šypsenos, nusilenkė jai ir išėjo. Apsukęs vieną bloką, kad nebūtų pastebėtas Valerijos, skubėjo į Kannės smuklę. Smuklės tarpduryje susitiko tris jau gerokai išgėrusius vyrus. Pats smuklininkas pašalinę stiklus nuo baro, žlūstė su kempine, kas buvo prilaistytą geriančiųjų. Smuklė buvo tuščia, bet kaip sekliams įprasta, Maikis Grinenbergas ją apžvelgė nepastebimu sekliu žvilgsniu, kaip patalpa atrodė, kur kitos išėjimo durys, langai, kad patys bemedžiiodami nusikaltėlius, nepapildytų jokių spąstus ir nebūtų patys jų sumedžioti. Nors ne taip mokėdamas nuslėpti savo žvilgsnius, atidžiai pasižiūrėjo į savo naująjį įėjusį svečią. Jis ir turėjo patirtiną įspėti net ir jį nepažįstamus atėjusius asmenis. Nujaudamas ir plėšius, nors jie iš karto ir neliepdavo pakelti rankas ir kaip ir kiti svečiai pasiprašydavo ir net išgėdavo degtinės.

Nesunku buvo jam atspėti ir atėjusius smuklės tikrintojus — inspektorius, jei jie iš karto neprisistatydavo, kas esą ir ko atvykę. Greit susivokdavo, koki sekliai, ką nors sekdami, ieškodami nusikaltėlių, apsilankydavo jo smuklėje. Prie pastarųjų iš karto ir priskyrė ir naują atėjusį svečią. Jam prisėdus prie stalo, jis skubiai priejo

prie jo ir neklusė, kaip paprastai, ką nori gerti, bet rimta veido išraiška mandagiai kreipėsi:

— Kuo galėčiau, ponas, jums patarnauti?

— Įpilkit stiklą Calvert, — ir atidžiai pažvelgė į jo veidą.

Smuklininkas įpylė, ir seklys tuoj jį išgėrė, nespėjęs nė bonkos padėti į vietą. Supratęs, kad gal gers jis ir kitą, Kanne vėl papildė stikliuką.

— Čia bus nuo manęs, berods, pirmą kartą lankotės mano smuklėje.

Kiek nustebs seklys tokiu greitu smuklininko vaišingumu, jį vėl išgėrė ir paprašė įpilti dar ir trečią ir jau be jokių kitų pašalinių kalbų kreipėsi tiesiai į smuklininką.

— Esu girdėjęs jūsų smuklę lankant vieną, laikomą nepaprastu asmeniu. Turite asmeniškų reikalų, taip sakant, dvasinių išgyvenimų, norėčiau jį surasti. Tikios turite jo adresą.

Supratęs smuklininkas jo tikslus, su šypsena atsakė:

— Kaip ir žinau. Jis gyvena aukščiau.

— Aukščiau, kitaip sakant pas jus ant

— Iš karto nesupratęs, ką smuklininkas norėjo jam pasakyti ir beveik apsidžiaugė, suradęs jau ieškomą siūlo galą. Bet smuklininkas papurtė galvą, sakydamas:

— Ne, dar aukščiau.

— Tai sakai trečiajame ...

— Dar aukščiau; daug aukščiau, paaiškino Kannė, pakeldamas aukštyn savo ranką, lyg norėdamas parodyti į dangų.

Nors ir neįsivaizdavo, šeklys vis dar nenorėjo taip lengvai baigti pasikalbėjimą.

— Juokauji, bet aš rimtai kalbu. Girdėjau policiją nori jį areštuoti ir norėčiau per jus jį įspėti apie jam grėsiantį pavojų.

Kanne paėmė ir pripylė vėl stikliuką, sakydamas:

— Kam čia kalbėti niekus. Išgerk, bus tau sveikiau ir linksniau.

Išgėręs ir kiek rausdamas, seklys padėkojo, išeidamas pagalvojo:

— Matai, tur būt, kelius dašimtmečius laikė smuklę, susikrovė daug pinigų, bet ir pats begerdamas protą prarado.

Jam išėjus, smuklininkas Kannė likęs tuščioje smuklėje, savo mintis apie sekli išreiškė garsiai:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

NAUJIENAS

Jos visad rašo

TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2848 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5 val.
ir šeštadienį, tik susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį, 9-1 val. vak.
Pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHEN YOU BANK OR WORK

Sovietų Sąjunga lauko susitarimus Helsinkyje

Tarptautinė komisija surinko duomenis ir išsiuntinėjo suinteresuotoms institucijoms

Tarptautinėje apklausinėje komisijoje, kurios posėdžiai buvo spalio 17-19 d. Kopenhagoje, lietuvių atstovu buvo dr. Aleksandras Štomas, oficialiai atstovavęs Angliją. Jis buvo tos komisijos teisiniu ekspertu, taip pat sudarė 24 klausinėtų liudininkų parodymų santraukas ir išvadas. Tarpe liudininkų buvo 2 lietuviai — S. Kudirka ir J. Jurašas, nušvietę okup. Lietuvoje vykstančius persekiojimus ir rezistencijos paskutiniame dešimtmetyje. Jų komisijoj buvo 12 narių iš 9 Europos valstybių. Komisija papildė Danijos parlamento narių, kurių rūmuose vyko ši konferencija.

Pasijędama liudininkų pa-

rodymais, Jų komisija nustatė:

- kad minties ir žodžio laisvės, politinės, ekonominės, socialinės ar kitokios teisės bei laisvės, liečiančios žmogaus asmeniską pagarbą ir turinčias reikšmės jo pilnutiniam išsivystymui" (I. A. art. VII).
- Kad gyvybiniai interesai ir aspiracijos sovietų tautinių mažumų, pvz., žydų ir sovietinių tautų, yra užgniaujami, ypač tautų, kurios yra netekusios tautinių teritorijų, kaip Krymo totoriai ir Volgos vokiečiai;
- kad Sovietų Sąjungoje žmonės netenka laisvės ir yra uždaryti kalėjimuose, stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse, labai dažnai nežmoniškos sąlygose; nors jie aiškiai turėtų būti laikomi politiniais kalininiais. Iš pateiktųjų duomenų komisija negali tiksliai nustatyti jų kiekio.

Apklauso duomenys suteikia komisijai pagrindą abejoti, kad Sovietų Sąjunga prisilaiko Tarptautinių Civilinių ir Politinių dėsnių, nustatytų tarptautinė sutartimi, kurią Sovietų Sąjunga ratifikavo 1973 m., ir 1975 Helsinkio deklaracijos, kurią Sovietų Sąjunga taip pat pasirašė.

Ypač tų deklaracijos punktų, kurie liečia žmogaus teisių gerbiimą ir pagrindines laisves, įskaitant įsitikinimų, sąžinės, religijos bei tikėjimo, apie kurias sakoma: "dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pa-

grindines laisves, įskaitant įsitikinimų, sąžinės, religijos ar tikėjimo, visiškai neatsižvelgdamas į rasę, lytį, kalbą ar religiją". Apie tai toliau sakoma, kad dalyvaujančios valstybės "padės ir ragins efektingai vykdyti civilines, politines, ekonomines, socialines ar kitokias teises bei laisves, liečiančias žmogaus asmeniską pagarbą ir turinčias reikšmės jo pilnutiniam išsivystymui" (I. A. art. VII).

Komisija nori atkreipti dėmesį į šiuos du Helsinkio deklaracijos dėsnius art. VII:

"Šiuose remtuose dalyvaujančios valstybės pripažins ir gerbs individo laisvę išpažinti ir praktikuoti, vienam ar kartu su bendruomene, religiją ar tikėjimą, kurį diktuoja jo sąžinė".

Tikėdama, kad Sov. Sąjungos pasirašytoji deklaracija ateity apsaugos nuo žmogaus teisių pažeidimų, kurie buvo suminėti šioje apklausoje, komisija kreipiasi kartu su Nobelio taikos premijos laureatu Andriejumi Sacharovu į sovietų vyriausybę, prašydama paleisti visus politinius kalinius, kaip pirmąjį žingsnį į Helsinkio deklaracijos vykdymą.

Komisija konstatavo, kad šiuo metu veikiančios konvencijos nesuteikia pakankamai garantijų politiniams kaliniams. Todėl komisija mano, kad reikia sukurti pasaulinio masto konvenciją politiniams kaliniams apsaugoti.

mo kovingumą, kovojant dėl Vilniaus, Lietuvą susiejant su jūra, kuriant karinį laivyną, skautiškai pasirėmiant ginti Tėvynę, tvirtinant tautos vienybę ir saugumą.

Toliau knygoje aprašomi paskiškiai mūsų tautos didvyriai, kankiniai, veikla okupacijų metu, partizanų žygiai ir aukos.

Plačiai aprašoma ir lietuvių išeivija: kūryba ir veikla po svetimu dangum, religinis, dailinis ir tautinis auklėjimas, daina ir muzika, dailė, lietuviškoji architektūra, spauda, literatūra, lietuvių enciklopedija, kultūrinė ir visuomeninė veikla, pasaulio lietuvių bendruomenė ir kova dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Kaž kodėl autorius nutylė apie Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri buvo įkurta, kaip tik raudonoji armija okupavo Lietuvą ir kurios garbingi veikėjai Leonardas Šimutis, Pijus Grigaitis, Antanas Rudis ir kiti įdėjo tiek daug pastangų, kad Lietuvos okupacija nebūtų įteisinta ir kad lietuviai politiniai pabėgėliai nuo komunistų, nebūtų atiduoti Sovietų Sąjungai.

Šiaip jau knyga tikrai verta nusipirkti, ypač buvusiems ir dabarties skautų veikėjams. Kiekvienas čia atras ką nors naujo. Pavyzdžiui, kad vaduojant Klaipėdos kraštą, lt. Kriaunaitis, paskui gen. št. pulkininkas, buvo nujojęs su savo būriu į Tilžę arba, kad tas pats Kriaunaitis, būdamas gusarų pulko vadu, okupuojant Lietuvą raudonajai armijai, buvo paruošęs gusarų pulką kautynėms, bet kai tą patyrė kariuomenės vadas, tuoj jį perkėlė į karo mokyklą.

Stepas Paulauskas

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks lapkričio mėn. 21 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Susidarys daug svarbių reikalų aptarti. Prašome narius ir svečius skatinti dalyvauti.
Stasys Pailaba, sekretorius

— Lietuvių Žagarės klubo priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 23 dieną 1:00 val. popiet. 4346 So. California Ave. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir bus valdybos rinkimas 1976 metams. Po susirinkimo bus vaišės.
Rožė Didžiagalviėnė, rašt.

Rožė Didžiagalviėnė, rašt.

A. + A.
STANLEY LUKAS
Gyveno 729 W. 19 Street

Mirė 1975 m. lapkričio mėn. 19 dieną, sulaukęs 81 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr. Amerikoje išgyveno 64 metus.
Paliko našlė: sūnus — Stanley Lukas Jr., mirtį Florin, posūnis John Simkus, jo žmona Ann, dukterė Stella Urbanski, jos vyras Michael, anūkeliai — David Lukas, Lawrence Urbanski su žmona Nancy, ir Mary Kayce su vyrų Steve, daug proanūkių ir kitų giminės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko brolis Nikodemus ir sesuo Adelė.
Velionis buvo mirusios Anna vyras ir mirusių Pete Simkus taip pat Anthony Vidugiris patėvis.
Kūnas pašarvotas Phillips ir Labanauskų koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Šeštadienį, lapkričio 22 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Dievo Apvaizdos parapijos kapinyną, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Stanley Luko giminės, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti paskutinį palatavimą ir atsiveikimą.
Našlė: Hekla.
Sūnus, dukterė, giminės.
Laidotuvių Direktorai A. M. Phillips, Tomas ir Laurynas Labanauskai. Tel. YA 7-3401.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A. A.
PAULINE STANAITIS
Gyveno Clearwater, Florida.
Anksčiau gyveno Chicago, Illinois.

Mirė 1974 m. lapkričio mėn. 21 dieną, sulaukusi 88 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 65 metus.
Priklausė Lietuvių Žagarės ir Suvalkiečių klubams.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Laidoti liko: sūnus Roland, dukterė Josephine Dėpnis, dukterė — Mary ir Emily Gedmin bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Mūsų Brangioji Mamytė!
Mes niekada neužmiršime Tavo meilės!
Our beloved Mother and Friend:
We will never forget Your great love and kindness.
Dukterė Josephine, sūnus Roland ir draugai.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jei laikysite mano įsakymus, jūs pasiliksite mano meilėje, kaip ir aš laikiau savo Tėvo įsakymus ir pasilikau jo meilėje". — Jono 15:10.

Mylimieji skaitytojai, būkite atsargūs kaip jūs pasielgiate su Viešpaties įsakymais. Turime pirm savo mūsų Viešpaties patarimą, kad jis pasilikto dangiškojo Tėvo meilėje ir buvo mylimiausiu Sūnumi dēto, kad buvo paklusnus savo Tėvui. Mūsų Viešpaties patarimai ir reikalavimai nėra persunkūs ir nėra duoti mus nugalinti. Priešingai pasakyt: "Tai aš jums kalbėjau, kad mano džiaugsmas būtų jumyse ir kad jūs džiaugsmas būtų pilnas". (Jono 15:11). Kurie gyvena arti prie Viešpaties, žino kad paklusnumas Viešpaties žodžiams ir pasilikimas jo meilėje, yra didžiausias džiaugsmas, sveriantis daugiau negu visos pasaulio linksmybės.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rašto tyrinėtojų iškilimus.

Via! Žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

P. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲNOMI VISTA
REpubl 7-3600 REpubl 7-3601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

N A R I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Patikslinimas ar klaidinimas?

"Draugas" Nr. 256, š. m. lapkričio 1 dieną atspausdino kun. dr. Antano Juškos, Cicero Lit. mokyklų direktoriaus "patikslinimą" dėl mano parašytos korespondencijos, tilpusios Naujienose š. m. rugsėjo mėn. 16 d., pavadintą "Ar ne įtartinai?", kurią jis įvertino, kaip klaidinimą ir tendenciją. O mane pavadindamas "blogo valios korespondentu", bet kun. A. Juška savo patikslinime nei vieno žodelio neprisiminė apie mokytoją p. Antaniną Repšienę, kurią, kun. A. Juška vadovaujant Lit. mokyklų tėvų komitetui "nutarimu" atleido iš mokytojos pareigų be rimtos motyvacijos.

As-tokį "tėvų komiteto" elgesį pavadinau "bolševikų praktikuojama sistema", kur komitetas gali daugiau negu direktoriai.

Toks mano išsireiškimas buvo patvirtintas to paties "komiteto" sekančiu žygiu: Tuoj po paskelbimo Naujienose mano korespondencijos "Ar ne įtartinai?", virš minėtas "tėvų komitetas", vadovaujamas p. Juozo Arstikio, reikalavo Cicero Šv. Antano bažnyčios klebono, kad atleistų iš pareigų ne tik mokytoją, bet ir patį Lit. mokyklų direktorių kun. dr. Antaną Jušką! Tik tvirtas klebono pasipriešinimas pastarajam "tėvų komitetui" reikalavimui, išgelbėjo kun. Jušką.

Kun. dr. A. Juška savo "patikslinime" sako: "... mokytojai geri ir pasiaukoję", bet nepasako kurių mokytojų kėslu yra užkrauta VII klasės mokiniams, Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu dergianti Vincento Liulevičiaus "Lietuvių tautos ir valstybės Istorija", kurią pats kun. dr. Antanas Juška "įvertino" (!). (Žiūr. "Lietuvių tautos ir valstybės Istorija", Pratarmė, psl. 11).

Gen. Francisco Franco kartu su savo žmona Dona Carmen Polo de Franco. Jie du čia matomi Madride vykusių futbolio žaidynių atidaryme.

Dar turiu patikslinti kun. A. Jušką dėl jo klaidinančio išsireiškimo, kuriame jis sako: "Abejose šiose mokyklose, nei tėvų komitete, nei mokytojų tarpe nėra jokių komunistų, kaip anas blogos valios korespondentas įžiūri".

Mano korespondencijoje nėra parašyta "komunistuojantis", as parašiau "bolševikų praktikuojama sistema", tai yra ta pati "sistema" kurią bolševikai užkrovė mūsų pavergtos tėvynės gyventojams, ir per visokius "komitetus" varžo ir tvarko ne tik kasdieninį lietuvių fizinį gyvenimą, bet ir dvasinį bei religinį, ką plačiai žinome iš L. K. Kronikos.

Pavergtoje tėvynėje lietuviai turi kentėti, nes kitokios išeities nėra, bet čia laisvame krašte kas vertia savivaliauti "komitetui", kuris nori tvarkyti taip, kaip okupuotoje Lietuvoje? Ir kas vertia brukti atžalynui klaidinančius vadovėlius bei "Istorijas" ir galy gale, kas priverstas kun. dr. Antaną Jušką klaidinti "patikslinimais"? O mano korespondencijoje nėra nieko klaidinančio, tendencingo nei blogos valios, bet tik paminėti faktai.

DIDEJA PASKOLŲ NUOSIMČIAI

Federal Home Loan Banko taryba skelbia, kad už paskolas naujiems namams pirkti nuosimčiai padidėjo. Spalio mėnesyje už paskolą buvo imama vidutiniai 9,01%, kai mėnesiu anksčiau tebuvo imama 8,94%.

Už paskolas seniems namams pirkti dabar reikia mokėti 9,18%. Tuo tarpu už senų namų pirkimo paskolas rugsėjo mėnesyje tebuvo reikalaujama 9,13%.

ASMENISKOS AMERIKIEČIŲ PAJAMOS

Atrodo, kad Amerikos ūkis ima judėti ir gerąją pusę. Tai rodo padidėjusios asmeniškos amerikiečių pajamos, kurios spalio mėnesyje padidėjo 12,7 milijonais dolerių arba 1%. Socialinio draudimo įplaukos padidėjo 800 mil., o fermerių — 100 mil.

E. Cleaver grįžo Amerikon

New York, N. Y. — Elridge Cleaver, praleidęs 7 metus užsienyje, grįžo į New Yorką ir yra pasirašęs eiti į teismą ir į kalėjimą Cleaver buvo juodųjų panterų garsiausias propagandos ministras. Jaodukų mitinguose jis sakė labai griežtas kalbas, kvietė juodžius sukilti ir pats rodė pavyzdį, kaip reikia su policija susišaudyti. Jis sužeidė vieną Kalifornijos policininką, bet buvo suimtas ir patrauktas teisman.

Jam buvo paskirtas užstatas. Jis pasinaudojo laikina laisve ir pabėgo į Kubą. Ten kartu su Castro ruošė revoliuciją ir sakė kalbas prieš JAV. Iš Kubos buvo nuvažinęs į Alžiriją, o iš ten pateko net į Pekiną, visur šmeiždamas ir niekindamas JAV.

Galy gale Alžiro vyriausybė paprašė iš jo pasiaiškinimų, iš ko jis maitinasi. Cleaver iš Alžiro išvažiavo į Paryžių, o iš ten paprašė leisti jam grįžti į Ameriką. Jis priėjo išvados, kad JAV yra pati laisviausia val-

tybė pasaulyje ir žmonėms čia geriausia gyventi.

Amerikoje, jo nuomone, yra geriausias sąlygų kiekvienam žmogui tą gyvenimą gerinti. Jis yra pasirašęs eiti į teismą, o vėliau į kalėjimą, kad galėtų vėliau, atlikęs bausmę, dar laisvai pagyventi. Septyni metai užsienyje išvaikė visas panterų iliuzijas. Propagandos ministras tai viešai pripažino.

TRUMPAI

— Metinė gyvulių paroda su įvairiomis programomis "pradės lapkričio 27 d. Chicago tarptautiniame amfiteatre. Ji tęsis iki gruodžio 2 d. Tuo laiku Chicagoje bus 4-H organizacijos atstovų konvencija.

— Miško saugonių distrikto praneša, kad Cook apskr. saugonių ežeruose ir lagūnuose yra svečių. Tai antys ir žąsys, keilijaučios iš Kanados į pietus. Praeit mėnesį buvo apie 400 žąsų ir 3,000 ančių. Manoma, kad Cook apskr. saugonėse sustos poilsui apie 2,000 žąsų ir iki 8,000 ančių. Didžiausios žąsys sveria iki 16 svarų, o mažosios tik 4-6 svarus. Yra gera proga lankyti miškų saugones ir stebėti šiuos keliautojus, bei kitus gamtos gyvius.

— Algis Mitkus iš Newton, Mass., Bostono Lietuvių piliečių draugijos vicepir., pakviestas į Bentley kolegiją dėsytį Santykių su visuomene ir Prekiaavimo kursą.

— Muz. Jurgio Petkaičio vadovaujamas Hartfordo lietuvių moterų choras ir solistas dr. Izidorius Olis dalyvaus Bostono ramovėnų ruošiamo Lietuvos kariuomenės minėjimo programoj lapkričio 23 d. Piliečių klubo salėje.

— Prof. Bronius Voveris vadovauja Kings kolegijos vyrų chorui, Wyoming klonyje. Spalio 16 d. choras sėkmingai koncertavo Harrisburgo Wm. Penn muziejaus salėje.

— Adelė Laužikienė, Atlantic Beach, N. Y., kartu su gerais iškilmėjimais ir prenumeratos pratęsimu, atsuntė Naujienų paramai penkinę. Po 4 dol. atsuntė Stasys Tikuišis iš Rockfordo ir A. Matulis iš Detroito. Vienas detroitiešis užsisakė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Naujienų vadovybė nuosirdžiai visiems dėkoja.

— Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Centro Valdyba savo posėdyje lapkričio 8 d. Detroito nutarė paskirti Naujienų paramai 25 dol., kurfuos atsuntė per ižd. St. Bernatavičių. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja.

— Fl. Kurgonienė, aktyvi skautininkė, jautriais žodžiais pasveikino Balso Seimą Skautų S-gos vardu ir įteikė piniginę auką.

— Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 57 metų sukakties minėjimas įvyks lapkričio 23 d. Pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje 11 val. Po pamaldų žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas prie Laisvės Kovų paminklo. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavų palyda renkasi Jaunimo Centre 10 val. 45 min.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WANTED

MIDDLE AGED COUPLE
or widow to live in and manage a nice home for elderly lady.
Call for appointment between 12 noon and 8:00 P. M.
Tel. PR 6-3035

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS be baldų Marquette Parko apylinkė. Pageidaujama vyresnio amžiaus asmuo. Tel. 436-0797.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

Pietvakarių apylinkėje. Galima naudotis virtuve. Pageidaujama subrendusi moteris. Prašoma kreiptis angliskai.

Tel. 737-5211

— Jonas Dovydenas, Aleksas Urba ir kun. Algimantas Kezys sudaro foto nuotraukų parodos vertinimo komisiją. Paroda atidaroma šiandien Jaunimo centre.

— Šakių Apskritis klubo tradicinis derliaus šventės banketas įvyks lapkričio 29 d. 7 val. vak. Lietuvos Vyčių salėje, 2455 m. 47 St. Šalta ir karšta vakarienė, laimėjimai. Šokiai grojant A. Ramonio orkestrui. Stalus užsisakyti pas P. Pakutrienę. Tel. VI 7-3856. Laukiami ir pavieniai. Valdyba (Pr).

— Valdybos nutarimu, už visus mirusius klubo narius ir lietuvių, žuvusių ginant Lietuvius, žuvusių lapkričio 22 d. 11 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos Šv. Mišios. Klubo nariai raginami tą dieną atvykti į pamaldas.

Chicago Anglijos-Britanijos Lietuvių klubas (Pr).

— JAV "L. B. (Reg.) Cicero Apylinkės RUDENS BALIUS įvyks š. m. lapkričio mėn. 29 d., 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49th St., Cicero, Ill. Trumpa meninė programa. Bus šalta ir šilta vakarienė. Veiks gėrimų bufetas. Linksmas Dargio orkestras. Aukšta 7.50 dol. Apylinkės Valdyba (Pr).

— Primename mūsų klientams, kad dabar yra laikas siųsti kalėdinius oro pašto siuntinėlius į Lietuvą. Taip pat pranešame, kad dabar vėl yra galimybė siųsti labai naudingus ir neaukštą kainą maisto siuntinius iš Europos sandėlių. Gifts Parcels to Lithuania, M. Noreikienė — V. Žukauskas, 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787. (Pr).

— Amerikos Lietuvių Dailininkų S-ga maloniai kviečia atsilankyti į ruošiamą M. K. Čiurlionio minėjimą, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 23 d. 3 val. p. p. Čiurlionio Galerijoje, Inc., 8929 So. Harlem Ave. (Midland Savings bank). Programoje: išsamios Čiurlionio dailės meno ir muzikos kūrinių pristatymas. Prelegentai: dail. M. Šileikis, dail. V. Vaitiekūnas ir muzikinis dalį tvarko A. Šlutas. Taip pat Čiurlionio meno kūrinių reprodukcijų paroda, kurias bus galima įsigyti.

A. L. D. S-ga (Pr).

KAPOČIUS ATVYKO Į ČIKAGĄ

Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, atvyko į Čikagą Encyclopedia Lithuanica ir kitų leidinių reikalais.

Kas norėtų Kalėdų dovanoms užsakyti Encyclopedia Lithuanica, Lithuanians in America ar kitus Lietuvių Enciklopedijos leidinius, galėtų tai padaryti tuojau, susisiekiant su J. Kapočium, apsiėmusiu pas savo dukrą ir žentą B. B. Pabedinskus, telefonuojant 858-3837. Patogumo dėlei šiuo telefonu galima bet kuriuo metu užsisakyti leidyklos leidinius. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.
5 PO 5. MORINIS - MEDINIS. \$1.100 mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.
10 BUTŲ MORINIS. Nauji inžinieriai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Padėkos Dienos, Kalėdų, šeimos ar asmeniškių švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčių sakyti jausmus. Jų neišreikšti atvirutė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymai rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (istaisios) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

MUMS GERAI KARTU

6 KAMBARIŲ 12 M. MODERNUS MORAS. Ireniga virtuvė ir kambarys beismante. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

2 BUTŲ MEDINIS. 2 auto garažas. Reikia specialisto rankų pataisyti. Marquette Parke. \$13,000.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patosumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

2 BUTŲ 19 M. MORAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irenigas beismantas. Per mėnesį gausite butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MORAS. Naujas garų šildymas nauja elektra, alumi. langai. \$15,000 metinių pajamų. Art. mūsu. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI. IVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE
Tel. 234-5551

LEMONTO APYLINKĖJE
135-TRA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenigiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
Chicago, Ill. 60643

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
GA 4-8654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET
Telef. Republic 7-1941

give... so more with me

HEART FUND

give... so more with me

HEART FUND

give... so more with me

HEART FUND

give... so more with me

HEART FUND

give... so more with me

HEART FUND